

J. C. Wolfgang Mozart van Salzburg, oud 7 jaar, Sonaten voor het klavecimbel (Eerste werk, te Parijs in 1764 gedrukt)

het Fransche volkslied, dat toen *Chant de Guerre pour l'Armée du Rhin* heette — zonder den naam van den componist; in plaats daarvan de naam van den maarschalk aan wien het opgedragen was. Zelfs de Parijsche bibliotheken hebben zoo'n exemplaar niet; er zijn er slechts twee in de wereld bekend.

Welk een verhaal zou niet over zulk een verzameling te schrijven zijn! Die typische vondsten van den verzamelaar: een eerste druk van Beethoven's eerste werk — *Drei Sonaten, von Ludwig van Beethoven, alt 11 Jahre, Speier 1783* — tusschen een hoop kapotte études, die 10 cent gekost had! Doch andere deelen zijn moeilijk verworven uit beroemde collecties, sommige van de familie Borghese, of uit Napoleon's ver-

Titelblad van het eenige zangstuk van J. Seb. Bach tijdens zijn leven gedrukt. Op den vierden regel van onderen komt heel bescheiden de naam van den meester voor

zangstuk gedrukt zag. Het is de *Ratswahl-Cantate*, in 1708 gedicht voor de installatieplechtigheid van een nieuwen burgemeester van de stad, waar hij organist was. De namen der onbeteekenende magistraten zijn met vette letters en groote krullen gedrukt, die van den onsterfelijken Bach staat heel klein onderaan. In een ander étui ligt een lied en melodie, gedrukt op een eenvoudig gevouwen blad papier. Het is de eerste editie van de *Marseillaise*,

